

i poznámky o rozvrhu přednášek, reformě státních zkoušek atd. A v závěru profesor Sommer podotýká, že otázku správné reformy nelze jinak řešiti nežli po etapách a navrhuje přímé úpravy cestou administrativní. Tím vyčerpává sobě daný úkol, kterého dosahuje jistě studii velmi cennou a přínášející plno případných námětů.

Z toho, co v tomto referátu bylo řečeno, je jasna obsažnost celé knihy, jež pòkud jde o naši literaturu právnickou, je vskutku jedinečná. Bylo by si tedy přáti, aby na ni navázala se záhy diskuse, která by osvětlila jednotlivé otázky celého problému. To mohou provésti pouze odborníci, nejen ovšem z řad teoretiků, nýbrž i praktiků, aby se tak zjistily i potřeby praxe. Kromě toho bylo by zajisté dobře vyslechnouti i hlasy studentstva, které závady nynějšího systému právě tak a leckdy i tíže nese než ti, kdož již absolvovali. Jsme přesvědčeni, že dobrou snahou lze bez citelných zásahů do zájmových některých sfér reformu provésti k dobru nejen fakulty, nýbrž celého právnictva našeho.

Ča.

JUC. Stan. Ilek a Dr. Mik. Herman: Zákoný a nařízení o úpravě náboženských poměrů podle práva uherského, platného v Československé republice, nákladem B. Kočího v Praze. — 1924, 8°. — Str. 104. Cena 15.— Kč. — Knížka tato jest pouze soubornou citací právních norem, platných na poli v nadpise uvedeném. Cena její spočívá v tom, že z obsáhlé a nesnadno přístupné látky vybrala jednak nejdůležitější, jednak ze stanoviska nynější státní správy nezbytné normy, jež jsou dosud v platnosti.

Dr. Jindřich.

Antonín Hartmann: Nesporné řízení. V Praze 1926. — Nákladem Kompasu na Smíchově. — Stran 1624. — Cena váz. 140.— Kč. — Ve sbírce Kompasu jako svazek XVII. vyšel nesporný patent se všemi dodatkovými zákony a nařízeními vztahujícími se na řízení nesporné. Kromě toho rámce byly do sbírky pojatý také různé zákony stojící materií blízko řízení nesporného, jako zákon o posloupnosti v rolnické usedlosti, zákon o prohlášení za mrtva, o umořování listin, pak obsáhlé instrukce o uschovávání a správě jmění sirotčího, zákon o vyvlastnění pro stavbu železnic a provozování jízdy na nich, o propůjčení nezbytné cesty, a některé předpisy ze zákonů poplatkových. Kniha obsahuje také příslušné předpisy pro Slovensko, čímž rozsah její vzrostl na 1624 stran a cena na 140.— Kč. Zákoný jsou komentovány velice pečlivě, a v tomto oboru má již vydavatelství tradici a dobrý výběr. Komentář jest někde dokonce tak rozsáhlý, že jednotlivé paragrafy nesporného patentu se ztrácejí z přehledu, což pokládáme za vadu. Máme také za to, že by se doporučovalo při komentování reprodukovati doslovně pouze ty normy, jež jsou těžko k dosažení, že však není nezbytně nutno, aby se vždy uváděly doslovné citáty z občanského zákoníka, trestního zákona a řádu, exekučního řádu a pod. Z důvodů praktických bylo by se snad doporučovalo nesporné řízení vydati pro historické země a pro Slovensko zvláště, ježto tyto normy jsou celkem dosti odlišné a pro praktické právníky ustanovení druhé části jsou celkem nadbytečné, zvětšující obsah knihy a stěžující přehled. Totéž již se stalo při Hartmannova vydání Exekučního řádu, a může se nyní po nějaké době, kdy toto vydání jest v praži říci, že se spojení obou právních řádů neosvědčuje, a že mnohem snáze se pracuje s vydáním, v němž jest text zákona jasný a přehledný. Máme obavu, že v nesporném řízení bude tato vada vystupovati ještě více na jevo. Kromě toho postrádáme ve vydání nesporného řízení také text notářského řádu, jenž jest také nesporným řízením tangován. Věcný rejstřík zdá se nám nepřilíš rozsáhlým, a pokud jsme měli příležitost se přesvědčiti, nepřilíš praktickým. Veškery tyto námitky týkají se však pouze stránky praktické. Pokud se týče úpravy vědecké, co do úplnosti komentáře, a tiskové úpravy jest vydání vzorné.

—k.

Dr. Em. Soukop: Zákon o pojištění osob samostatně hospodařících pro případ invalidity a stáří. Nákladem českého odboru zem. rady

živnost, v Brně, 1925, 8°. — Stran 184. — Cena 12— Kč. — Autor cituje nejprve důležitá místa důvodové zprávy k osnově zákona pro pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří (tisk č. 4186), jakož i přehled sociálního pojištění v cizině, pokud zpráva ta se pojištění toho dotýká. Pak zmiňuje se podrobně o přípravných pracích pro pojištění osob samostatně hospodařících, všimá si důvodové zprávy k osnově zákona o pojištění osob samostatně hospodařících pro případ invalidity a stáří (tisk č. 5163), přechází pak k výkladu zákona a k citaci jeho. Pod vlastním textem zákona uvedeny jsou při každém paragrafu příslušné vysvětlivky. Dle úvodního slova autorova má být práce tato příručkou pro ty vrstvy národa, na něž se pojištění vztahuje.

Dr. Jindřich.

Dr. Pavel Kafka a Dr. Pavel Gans: Die Kriegsanleihe-Gesetzgebung. Nákladem bratří Stiepelů v Liberci, 1924. 16°. — Str. 66. — Cena není označena. — Práce tato cituje v německém překladě veškeré zákony a vládní nařízení, jež jakýmkoliv způsobem se dotýkají bývalých rakousko-uherských válečných půjček. Knížka opatřena jest vysvětlivkami a poznámkami obou autorů.

Dr. Jindřich.

Doc. Dr. A. Basch a Inž. J. Dvořáček: Rakousko a jeho hospodářská existence. — Politická knihovna. Řada I. Kniha VI. — 8°. — Stran 96. — Praha. — Orbis, 1925. Cena 15.— Kč. — Dr. Basch vzal si za úkol zdůraznit hospodářskou existenci Rakouska. Probírá hospodářské složky rakouské (průmysl — zemědělství a lesnictví — obchod a dopravu — banky, cizinecký ruch) ciferně i heslovitě je oceňuje a shrnuje v celkový rakouský národní důchod asi 5 miliard zl. korun (oproti předválečným 4.4 miliardám zl. korun). Zajímavé, ale pro národohospodáře pochopitelné je konstatování, že Vídeň je pro Rakousko vysoce aktivní položkou. Na to přechází k charakterisaci současné hosp. situace Rakouska a t. zv. rakouské krise. Příčiny její vidí jednak ve všeobecné situaci světového hospodářství (pokles zahr. obchodu, zmenšená výroba i konsum, ochranářství) jednak v poměrech speciálně rakouských (přetržení souvislosti, drahý úvěr, technické nedokonalosti průmyslu, nepoměrné nároky sociální politiky na hosp. život). Pasivnost obchodní bilance (1.031.7 mil. zl. korun v 1924) má hlavní důvod v oboru potravin a uhlí. Tyto položky daly by se paralyzovati využitím vodních sil a zintenzivněním zemědělství. Na druhé straně má Rakousko možnost hraditi pasivnost obchodní bilance aktivními položkami bilance platební (kapitálové důchody z ciziny, cizinecký ruch, transitní obchod, remitence vystěhovalců), které dosahují 1924 nejméně 250 mil. zl. korun. Zajímavé je, že jen z ČSR. jde na dividendách a tantiémách ročně do Rakouska 200 mil. Kč. V závěru konstatuje obrat k lepšímu, který by byl snazší, kdyby nastal v mezinárodní obchodní politice obrat k liberálnější tendenci.

Ing. J. Dvořáček v samostatné stati: »K rakouské obchodní politice« probírá nejprve poměr mezi vývozem a dovozem z Rakouska do jiných států. Jako Dr. Basch, poukazuje na to, že aktivum čl. bilance obchodní proti Rakousku (391.1 mil. zl. korun) je značně zkráceno aktivem Rakouska v některých položkách bilance platební (a to o 140 mil. zl. korun). Celkové zvýšení rakouského vývozu odůvodňuje zvýšením kupní síly nástupnických států, které participují na rak. exportu 75%, a dále systémem bilaterálních obch. smluv s doložkou o nejvyšších výhodách. Možnost intenzivnějšího hospodářského sblížení mezi nástupnickými státy, viděl by pouze v uplatnění preferenčních cel, jak je má na mysli čl. 222 smlouvy St. Germainské resp. čl. 205 Trianonské, při čemž by i v okruhu preference musila se uplatniti zásada nejvyšších výhod.

Knížka sleduje zřejmě svůj účel: přesvědčit ciferně, že Rakousko je soběstačné a že volání po utvoření jakéhosi hospodářského útvaru v hranicích nástupnických států, nemá důvodu. Objektivní, heslovité,